

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:

SIPOS BÉLA.

Kiadók és laptulajdonosok:

HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Piacz-utca 47. és 49. szám.

Gyászmagyarok.

Debrecen, aug. 3.

Bezárultak az országház ajtói, szétmentek a képviselők, elég idejük lesz a pihenésre október 10-éig. De a kormánynak sok fontos dolgot kell ez idő alatt elvégezni.

Az a rövid idő, amíg a képviselőház együtt volt, nem volt egyéb, mint folytonos láncolata a pénz, és véradó megszavazásának.

Irnak is erről a letűnt hatalom sóvár lapjai össze-vissza tücsköt-bogarat, hogy ime a mostani kormány is csak az ő utjokon halad, s hogy ők is csak megszavaznak mindent.

De ezek a kesergők nem akarják felvilágosítani a hívőket arról, hogy hiszen a mai kormány csak átmeneti s hogy ez elveinek fenntartása, de meg nem tagadása mellett, csak azért vállalkozott kormányra, hogy a Judások pusztuljanak, a fizetett bérencek vonuljanak el az örök semmiség homályába. ahol a hazaárulás szégyenbélyegét senki sem látja homlokukon.

De ezek a gyász alakok, bár elbujtak a sűrű rengetegekbe, üvöltö

hangjaikat hallatják, mely megreszketi néha a levegőt s mi megtudjuk, hogy éhes az éji vad, mely eddig szabadon táplálkozott a számára kitett koncból!

Kiabálhat, üvölthet nekünk a sok éhes sakál, legfeljebb fegyvereinket sűtőgetjük rájuk, a törvényeket, mely elég arra, hogy őket megsemmisítse.

Azonban a hazaárulók faja még nem vészett ki, egy-két hirmondó akad még közöttük s ezek most méltó szövetséges társat találtak a nemzetiségek között. Az oláh, a tót, a szerb nemzetiség képviselői mind reánk ölti nyelvét; de mi azzal nem törődünk, hiszen ez csak az éretlen gyermekek szokása, a komoly férfi arra nem is hederít!

A nemzetiségi, néhány elvakult képviselő egyebet sem tett eddig, mint jajgatott, előhozakodott olyan sérelmekkel, amelyekre józan észszel felelni sem kellene!

Ők a hazában külön államot akarnak alkotni, de mi azt nem engedjük, mert a ki itt él s velünk egyenlő jogokban részesül, az szeresse ezt a hazát s legyen ennek hü pol-

gára, vagy ha nincs megelegetve itt, keressen magának — ha tud e föld kerektségén — jobb hazát!

A letűnt korszak gyász alakjai, azok is csak elalkudták a nemzet igaz jogait s hogy fentarthassák hatalmukat, Bécs malmára hajtották a vizet.

Most, hogy a nemzet ismét fölébredt s a jó hazafiak egymással kez fogva, legyőzték a labancok gyáva, koncleső táborát s mivel őket a Fejérváry—Kristóffy—Vörös László korszak sem tudta lábra állítani, hát a nemzetiségekkel szövetkeztek, mint ahogy Ausztria szokott, mikor önmagában nem bizva, azokat uszította mindig ellenünk!

Gyáva népnek nincs hazája, ezt tartja a közmondás. Az osztrák, ez a szedett-vedett nép, hiába okoskodik, hiába próbálgatja emelgetni elnyűtt szárnyait, azokkal többé felemelkedni nem tud. Most már az ő leigázott népei is szabadságra törekszenek.

Kezdjük délen. Az olasz utálja Ausztriát, a cseh, a morva és a lengyel hátborzongást érez, ha arról van szó, hogy ő tovább is a zsarnok

A csók.

(Egy párizsi rendőrbiztos naplójából.)

Lesueur rendőrbiztos feljegyzéseiből hámozzuk ki ezt az érdekes esetet, amely kétségkívül élénken jellemzi a világvárosok homályában lappangó életet

Julien Lerae gazdag párizsi tőzsért egy tavaszi napon már kora reggel felköltötte az inassa azzal a jelentéssel, hogy egy uriasan öltözött kisasszony sürgősen beszélni óhajta vele.

Még csak hét óra volt reggel és Lerae szeretett volna tovább aludni, de az inas újra ismételte, hogy a hölgy azonnal és mindenáron bebocsátást kér.

— Azt mondja, hogy monsieur szívesen fogja őt látni, ha megmondta a nevét.

— Hát mi a neve? — kérdezte Lerae.

— Azt nékem semmi szín alatt sem akarta megmondani.

Lerae pillanatig habozott.

— Miféle nő az?

— Nagyon szép, — felelte az inas jelentős pillantással.

— Nos, hát nem bánom, bocsásd

be; de figyelmeztess, hogy kénytelen vagyok őt ágyban fogadni.

Egy perccel később rendkívül bájos leányka osont be a tőzsér hálószobájába. félénken és mégis illedelmes bátorsággal; azután pedig megállt az ajtónál, mintegy várva, hogy megszólítsa.

— Kicsoda ön kisasszony? — kérdezte Lerae.

— Én . . . én Adolphine Merlin vagyok — sugta a leány. Azért jöttem, hogy megmondjam önnek: szeretem.

— Tessék? — kiáltott fel Lerae és kíváncsian nézte a leány arcát, mely csak ugyan nagyon szép volt. — Talán tréfál velem? Legalább nem hinném, hogy ez lenne az a sürgős ügy, amelyet velem közölni kell.

— De igen uram, ez az. Azért jöttem ilyen korán, mert egész léjszaka nem alhattam és immár reggel nem várhattam be az időt, amíg ön elfogadna.

— Különös igazán különös, — mormogta Lerae.

— Ah uram, ne higye ön, hogy érdekből beszélek. Lássá, én jó családból származom, atyám derék kereskedő itt a negyedben és jómódu. Nekem semmi másra szükségem nincsen, mint az ön

szerelmére. Lehet, hogy nem egészséges állapot ez nálam, de nem tehetek róla, nem tudok ellentállani a kényszernek, a mely ideüz. Most pedig itt vagyok és kérdem önt: annyira rutnak vél-e hogy nem viszonzozhatná a szerelmemet?

Lerae meglepetése nőttön nőtt. Csakugyan nagyon szépnek ítélte maga is a leányt, különösen gyermekien bájos tekintetét. De azt is jól látta, hogy kissé izgatott a leányka, egész lényét elárasztja az a sajátos jelleg, amelyről az orvosi tudomány emlékezik meg kellő nyomatékkal. Lerae most már kétszeresen habozott: vajon el szabad-e fogadnia ezt a prédát, amelyet egy beteges természet sodor hozzá, vagy pedig utasítsa vissza? Azonban Lerae még fiatal ember volt: mindössze harminc és néhány éves, ebben a korban pedig nem szeretünk gondolkozni egy csók fölött.

— Jöjjön közelébb gyermekem, — egészen ide hozzám . . . Lám, milyen édesen szép maga . . . Tehát szeret?

— Nagyon, — sugta a leány.

— Es mióta?

— Ó, már hónapok óta . . . amióta először megláttam a Boisban . . . akkor ön egy nagyon szép hölgygyel kocsizott

Legjutányosabb

leggazdagabb

forrása a

Rose ékszerüzlete

arany-, ezüstnemek, modern ékszerek és zsebkönyvek beszerzésére

DEBRECZEN, Főtér. Hungária mellett.

Ausztriát támogassa azért, hogy ő is szolgálja legyen!

Igy áll a sor ma, ez a csekély számu, a magyar labancok még élő hiénáival szövetkezett, elvakult nemzeti képviselő csak azt éri el, hogy Ausztria, a zsarnokságnak ez a régi erődje mielőbb porba omlik!

És mi is erre törekszünk, kik a szabadságért harcolunk!

Az ischli audiencia.

Darabont-főispánok felmentése és újak kinevezése.

Az alkotmánybiztosítékok.

Új államtitkárok.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 3.

Mint értesülünk, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter Ischli audienciája alkalmával előterjesztést tett a királynak ama főispánok felmentésére, akik még részint a Tisza kormány, részint pedig a darabont kormány által nevezettek ki.

A régi rendszerből még hivatalban levő főispánok közül legközelebb Bauszner Guidó togarasi, Székely György brassói, Pogány krassó szörény megyei és Csillaghy árvamegyei főispán fognak felmentetni.

[Andrássy ugyancsak előterjesztést tett néhány új főispán kinevezésére is.

Szeged és Csongrád megye főispánja lesz Kelemen Béla függetlenségi képviselő, Borsodmegye élére Kubik Béla képviselő kerül, Fogarasmegye főispánja Gyarmathy Zsigmond kép-

ott és én sokat szenvedtem a féltékenységgel... ó, meg tudtam volna ölni azt a nőt!

Lerage felkacagott:

— Milyen harcias a kicsike! Nos jól van, hálásan fogadom a csókjait, ha megtisztel azokkal.

— És szintén szeretni fog? — kiáltott fel örömmel teli hangon a leány.

— Mindenesetre.

A látogató most már nem habozott. Oda szökött a férfihez és a szép ajkai rátapadtak Lerage ajkaira.

A tözsér sohasem érzett hasonló csókot életében. Valami szertelenül buja, édes, lebilincselő csók volt az. A leány pedig nem vette le az ajkait az övéről. Lerage már érezni vélte, hogy gyengül, fuldoklik, — aztán egyszerre különös bágyadság szállotta meg, akárcsak a megbüvölt médium, erejét vesztő állapotában — a feje pedig hirtelen lehanyatlott és többé mitsem tudott arról, ami történik.

Amikor egy órával később az inasa belépett hozzá, hogy felköltse az urát, sehogysem tudta fölírni. Ekkor rosszat sejtve, orvosért szaladt, aki konstataulta, hogy Lerage-t narkotizálták. Csak erős ellenszerekkel tudták eszméletre ébreszteni.

A pénzes szekrényéből természetesen az összes bankjegyek hiányoztak; mintegy száztizenöt ezer frank kelt utra. Hanem a leányt sohasem keritette kézre a rendőrség

viselő lesz, míg Pogány krassó szörény megyei főispán Fialka ottani alispán fogja felváltani állásában.

A belügyminiszter hosszú audienciáján szóba kerültek a parlamentben legutóbb gyakran hangoztatott alkotmánybiztosítékok is. Andrássy ez irányban kétféle előterjesztést tett és pedig az egyiket a vármegyék autonómiájának kiterjesztésére, a másikat pedig az országgyűlés elnapolására és feloszlására vonatkozó királyi jogok megszorítása tárgyában. Ő felsége a királyi jogok megvitatásáról egyelőre hallani se akart és csak a vármegyék autonómiára vonatkozó előterjesztéshez adta hozzájárulását.

Wekerle audienciáján a többi között a még üresedésben lévő államtitkári állások betöltése is szóba került. Mint értesülünk, a kinevezések még augusztus hó folyamán meg fognak történni. Kultuszminiszteri államtitkár Tóth János képviselő, kereskedelmi adminisztratív államtitkár Cseöke Ferenc min. tanácsos és belügyi második államtitkár Gál Sándor képviselő lesz.

Jekelfalussy miniszter ügye.

A királyi ügyész nyilatkozata.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 3.

Amint ismeretes, a nagy port felvert Jekelfalussy-Kovács ügy most már a bíróságok elé került. A polgári pert a budapesti I—III. kerületi kir. járásbíró már e hó 6-ikán fogja tárgyalni, a bünvádi feljelentést pedig tegnap nyújtotta be Kovács György ügyvédje, dr. Csanády Pál utján a budapesti királyi ügyészséghez.

A feljelentés elmondja, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ispán fogadta fel Kovácsot, aztán június hó 18-án a mnkások előtt becsületében megsértette és felszólította, hogy a gazdaságot azonnal hagyja el. Elmondja továbbá a feljelentés, hogy a miniszter porancsára hogyan tartóztatta le a csendőr s mint bocsátotta szabadon, mikor a 166 korona 40 fillért nyugta ellenében kifizette. A feljelentés megokolja, hogy a miniszter illetlen eljárása a büntető törvénykönyvbe ütközik, amennyiben abból a célból, hogy magának jogtalan vagyoni hasznot szerezzen, fenyegetéssel és erőszakkal Kovácsot az állítólagos, de őt nem illető, s mindenképen jogtalan követelés kifizetésére kényszerítette. Ezért ellene, mint budapesti lakos ellen a budapesti kir. ügyésznél a btk. 253. szakaszának 2. pontjába ütköző és ugyanazon szakasz szerint büntetendő zsarolás büntette miatt kéri az eljárás megindítását.

A budapesti királyi ügyészség a feljelentés tárgyában már a mai napon intézkedett.

Munkatársunk eljárt a budapesti királyi ügyészségnél és kérdést tett dr. Gészi Andor királyi ügyésznél, az ügyészség ez időszerinti vezetőjénél az elintézés tárgyában, aki ezt a választ adta:

Csak ennyit mondhatok:

— A törvény értelmében intézem el az ügyet.

— Érdemlegesen?

— Nem, a büntető perrendtartás utasításai alapján.

A Bpt. 16. szakasza így szól:

„Bünvádi eljárásra rendszerint az a bíróság illetékes, amelynek területén a bűneselekmény elkövetve lett, habár az eredmény máshol következett is be.“

Ebből folyólag a feljelentést a kir. ügyészség az illetékes lpolsági királyi ügyészséghez tette át, amelynek döntése elé várakozással néz az országos érdeklődés.

Mit kap Debrecen az államtól?

A költségvetés helyi érdekű tétélei.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 3.

A hivatalos lap legutóbbi száma közölte az ország 1906. évi költségvetését. A nagy számáradat, a mely az egyes tárcák tétéleinek összegét tünteti fel, Debrecen és Hajdumegye részesedését is magába foglalja.

Érdekesnek találtuk kiböngészni a költségvetés szám adataiból, hogy Debrecen és Hajdumegye milyen összegű segélyeket kap az államtól. Azt konstatálhatjuk jó eleve, hogy nem valami nagyobb summát juttat nekünk a kormány. Egy némely intézménynek hozzájárulási terhét viseli, a melyeknek első, esetleg második, harmadik, részleteként szerepel a néhány ezer korona. Különösebb állami segélyről nincsen szó a költségvetésben.

A legelső tételt a vallás és közoktatásügyi tárca költségvetésében találtuk. Itt van ugyanis a muzeumok és könyvtárak felügyelőségének adott segély, a melyből a debreceni muzeum 10,000 koronát kap.

A bábaképző intézet berendezési építkezési és felszerelési költségeire 40.000 koronát ad az állam.

A debreceni gazdasági ismétlő iskola 300 koronához jut, míg az iparos tanonc iskola 1400 koronával részesedik.

A kereskedelmi iskola 2000 koronát kap, a debreceni zenedének 4000 korona évi segélyt ad a kormány.

A debreceni 48-as honvédek nyugdíja nem sok. 1200 korona.

A kereskedelmi tárca eszes tétélei között találtunk több rendbeli utépítési tételt. Ezek között lényeges a Debrecen m.-szigeti utra utalt 6000 korona segély.

A pénzügy miniszter a debreceni fővámbivatal alkalmatlan épülete helyett, új palotát kíván létesíteni. Az épület lebontására és az új létesítésére, valamint vámraktárra 30.000 koronát vett fel a költségvetésbe.

Ezenkívül Hajdumegye részére vannak kisebb nagyobb tétélek a költségvetésben, amelyek azonban nem igen lényegesek.

A debreceni telefonhálózat kibővítése.

A közigazgatási bejárást megtartották.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 3.

Több ízben hírt adtunk már a nagy váradi postaigazgatóság azon intézkedéséről, a mely a debreceni telefon hálózat kibővítését célozta. Az igazgatóság ugyanis a nap-nap után fokozódó forgalom miatt helyénvalónak találta a postafőnökség előterjesztését, hogy a telefon hálózatot, amely jelenlegi stádiumában képtelen az igényeket kielégíteni, kibővítse. Mielőtt az építkezéshez hozzá fognának, közigazgatási bejárást kellett megejteni. Ennek az volt a célja, hogy megállapítsák ama módozatot, amelynek alapján a telefon hálózat kibővíthető.

A közigazgatási bejárást ma augusztus 3-án tartották meg. A posta főnökség részéről megjelent Csath Sándor, a város képviselőjében Kovács József poigármester és Acél Géza főmérnök. A kereskedelmi minisztert Buzás Elemér kir. főmérnök képviselte.

A bizottság először a kollégium felé vivő telefon hálózat kibővítése felől intézkedett. És pedig elhatározta, hogy az építés a kollégiumon át a Hatvan-utca és fűvészkert irányában történjék.

E vonal kiépítésével 200 új előfizető lesz bekapcsolható a hálózatba.

Nagyszerű ujtás lesz a földalatti telefon vezeték. Erre azért van szükség, mert a házak felett való vonal lerakás egy kis nehézségbe ütközik. Így tehát a kábel vezetékét találta alkalmasnak a bizottság. A kábelek a postától kezdve a kollégium irányában vezetettek.

Az építéshez a jövő héten fognak fognak hozzá. Tavasszal ismét közigazgatási bejárást tartanak s akkor a vasut irányában fog történni a telefon hálózat kibővítésére intézkedés.

A telefon hálózat építési tervéről jelentést tettek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek.

Betegség miatt a halálba.

Öngyilkosság a szoboszlói menházban.

— Saját tudósítónktól. —

Hajduszoboszló, aug. 3.

Magyar Sándor hajduszoboszlói menházi ápoló, tegnap éjjel a kutba ugrott és szörnyet halt. Az öngyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti

Már régebbi idő óta ápolják a hajduszoboszlói menházban Magyar Sándor földmives-munkást. Bár hatalmas, deli természetű ember volt, de egy romboló kór már negyven éves korában munkaképtelenné tette. A szerencsétlen napszámos napról napra betegbb lett. Utóbbi időben pedig már csak tejjel élt, nem tudott enni semmiféle husneműt. Fájdalma és a tétlenségre való kárhözhatás aztán teljesen elvette kedvét az élettől. Gyakorta volt hallható sóhajtsa.

— Nem várom én be, míg ez a betegség megöl, majd megölöm én magamat.

Tegnap éjjel aztán beváltotta szavát. Amikor már a menház ápolójai nyugalomra tértek, kiszökött az alvóteremből, lábujjhegyen a kuthoz ment, ahova belevette magát.

Öngyilkosságát csak reggel vették észre. Az esetet nyomban jelentették az ottani rendőrségnek. Dr. Kovács Béla városi orvos vizsgálta meg a hullát, de már csak a beállott halált konstatálhatta.

Mint hogy a megejtett nyomozat az öngyilkosság esetét megállapította, — az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Hírek mindenfelől.

A veszett eb áldozatai. Alig mulik el nap, hogy Bihar megye községeiből jelentés ne érkezne az alispánhoz a veszett kutya garázdálkodásairól. Tegnap Érmihályfalván két fiatal ember esett a dühöngő állatoknak áldozatul. Kincses Sándor 16 éves szabólegényt a jobb kezén és jobb lábán harapott meg egy veszett kutya. Mindkettőt a Pasteur-intézetbe kellett szállítani. A falvakban előforduló megmarások miatt egyre másra rendelik el az ebzárlatot.

Fiatal gyilkos. Aradról jelentik: Alt Ferenc tizenegy éves iskolás fiú a vágóhid közelében levő Eötvös-kert melletti sétált, amidőn a kertből egyszerre csak valaki a lábába lőtt. A meglőtt fiú nagy sikoltozások közt a földre rogyott és az elősiető emberek kocsin szállították haza szüleinek lakására. A nyomozás folyamán kiderített, hogy a lövöldöző Kónitsky Géza tizenegy éves iskolás gyerek volt, aki elmondta, hogy azért lőtte meg Alt Ferencet, mivel azt hitte, hogy a kertből kajszint akar lopni. A meglőtt fiú állapota életveszélyes.

A huszárhadnagy és legényei.

A kit szeretnek a Vilmos huszárok.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 3.

A Bika kávéház nagy márvány asztalánál huszártisztekből álló társaság mulatott. Egymásután bontották fel a pezsgős palackokat sűrűn koccintgattak a kipirult arcu fess huszárok a kik közül egyik, egy dus gazdag Vilmos huszár hadnagy, történelmi név viselője, csak egy utasítást adott a hajbókoló primásnak.

— Magyar nótát játszani!

A cigányok játszottak tüzzel, lelkesedéssel. A szomszéd asztalok is figyelték a mulatozást, s a kávéházba valami kedves intim hangulat lopódzott be.

A pincérek különösen elemükben voltak. Lótottak, futottak, töltötték a pezsgőt, mert tudták mikor a gróf mulat, borreválóban nincs hiány. Vigyáztak is rá, hogy idegen elemek ne kerüljenek a mulató asztal köré, s meg ne zavarják a tisztek mulatságát.

Egyszerre általános rémület szállotta meg a pincéri arcokat, Három hatalmas szál legény, valamenyi Vilmos huszár, lépett a kávéházba. Két káplár és egy huszár. Jóképű kunsági fiúk, a kik akarva sem tagadhatták el, hogy ott születtek az aranykalászos, virágos alföldi rónaságon.

A pincérek a huszárok felé rohantak. Valamenyinek oda volt az arcára irva.

— Hogy jönnek ezek ide, mikor itt most a tisztek mulatnak?

Mikor aztán a huszárok rendelni akartak valamit, kórusban kiáltották.

— Záróra kérem, záróra!

A pincérek beszédjére figyelmessé lesz a gróf hadnagy. Rá néz a huszárokra. Az egyikben felismeri az ő legényét, a másik kettőben pedig századjának két káplárját. Felállott az asztaltól, oda szölt a pincérnek

— Mit, maguk nem akarnak egy Vilmos huszárt kiszolgálni. Pezsgőt azonban a legényeknek.

Két üveg pezsgő került az asztalra. A gróf aztán intett a feszesen álló huszároknak, hogy lehet inni. A huszárokat nem kellett biztatni. Itták a pakkánós bort, s mikor a cigányt is odaküldte hozzájuk a gróf, vig nótázásba kezdtek arról a bizonyos dunántúli faluról, a melyről a grófi családot elnevezték.

A ki szemtanuja volt a kedves jelenetnek, az elismeréssel honorálta a gróf gavallériáját. A ki huszáraival így bánik, annak a neve benne lehet minden magyar huszár szívében.

A lángbaborult Oroszország.

Lázadás mindenfelé.

A felkelők kegyetlenkedése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 3.

Lavinamódra érkeznek a hírek Oroszországból a legutóbbi napok eseményeiről. A szigorú ellenőrzés mellett mely a hiradást megnehezíti, még mindig nem lehet teljes képet alkotni a finnországi eseményekről, de az máris bizonyos, hogy rendkívül nagy szabású katonai forradalommal kell az orosz cári kormánynak megbirkóznia.

Igy már eddigi táviratainkból is kiderült, hogy egész Finnországot elárasztották a forradalmárok, akik fegyverrel is bőségesen el vannak látva és nagy tömegekben vasuton érkeztek a sveaborgi lázadó katonák segítségére.

De az is konstatalható, hogy az orosz forradalomnak ez a lépése kétszeresen is elhibázott. Egyrészt sokkal hamarabb történt meg, semhogy a kronstadti és szebasztopoli zendülésekkel együttesen hathatott volna, — másrészt — és ez sokkal megdöbbentőbb — a vezetők feltékenykedő versengése folytán a forradalmi csapatok nem fejthették ki teljes erejüket.

A mai nap eseményeiről a következő távirataink szólnak:

Pétervár, augusztus 3. A kronstadti zavargásokról a következőket jelentik: Tegnap este az itteni várórség fellázadt, megölte a századparancsnokot, Alexandros vezérőrnagyot, ennek szárnysegédét, Protinszki kapitányt, ennek anyját és a parancsnok nővérét. A zendülők ezután Loitkebe vonultak, ahol az árkászcsapat parancsnokát és több tisztet foglyul ejtettek és egy kocsiszinbe zárták. Az árkászok csatlakoztak a zendülőkhez. A zendülők ezután, akik között több polgári ruhába öltözött agitátor is volt, elfoglalták a vonatot és Konstantinba mentek. Az itt szolgáló tevéő tűzértség katonáit, akik vonakodtak a zendülőkhez csatlakozni, fogságba vetették és a tiszteket megköztették.

Pétervár, augusztus 3. Ma érkezett ide Helsingforsból az első közvetlen hír arról, hogy ott szerdán mik történtek. A Carevics és Szlava nevű hadihajók mintegy 300 méternyire közeledtek a felkelők által megszállva tartott erődökhöz és azokat nehéz ágyuikkal szakadatlanul bombázták. Az erődök válaszoltak egy darabig, de tüzelésük mindjobban elgyengült, míg végre teljesen elhallgattak.

Maga Helsingfors városa a napokig tartó harcok alatt rendkívül nyugodt volt. A kikötőben nagy néptömeg állt és nézte az ágyuzást, egyebekben azonban a város rendes utcai életében alig látszott valami változás. Az üzletek, mint rendesen nyitva voltak és mindenki rendes foglalkozása után látott.

Hogy mennyien voltak a felkelők, azt még nem lehet áttekinteni. A Reuter-ügynökség jelenti tegnap esti kelettel, hogy a sveaborgi vámkerület tüzérétségének két osztálya, melyek a legjobb ágyuk felett rendelkeztek, vett részt a zendülésben. A hadihajók legnagyobb része semlegesen viselkedett.

Pétervár, augusztus 3. A lakosság teljesen eltompult a lázadásokról szóló hírekkel szemben. A hivatalos köröket azonban rendkívül lehangolja a dolog és az elrettentési teória segítségével akarják a csapatokat ismét lojálisakká tenni. Evégből elhatározták, hogy az összes kolompokat és azokat, kik a felkelésben aktíve vettek részt, agyonlövik.

Választás az ipartestületen.

Uj számfejtő.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 3.

Az ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatósága tegnap délután ülést tartott az ipartestület kistanácsstermében. Az ülés legfontosabb tárgya a megüresedett pénztári számfejtői állás betöltése volt.

Zelinger Ede elnök a gyűlést megnyitva, kérte a mult ülés jegyzőkönyvét hitelesíteni.

Ennek megtörténte után a számfejtői szabályzat módosítására tért az igazgatóság. A szolgálati szabályzat megállapítása és elfogadása után a számfejtői állás betöltésére került a sor. Dr. Tóth Kálmán titkár bejelentette, hogy a pályázatra 24-en adták be kérvényüket.

Ennek tudomásul vétele után Zelinger elnök a kijelölő bizottság tagjait nevezte ki. És pedig Zelinger Ede elnökle alatt Piros Józsefet és Kurián Gyulát.

Elnök ekkor az ülést néhány percre felfüggesztette és visszavonult a kijelölő bizottság tagjaival a jelölés megejtése végett.

Ezután elnök az ülést ujjalag megnyitotta és kihirdette a jelölés eredményét. Első helyen jelöltetett Julow Viktor joghallgató, második helyen Ablonczy József könyvelő és harmadik helyen Horváth Imre tanító.

Az igazgatóság tagjai titkos szavazást kértek és így a szavazatszedő küldöttség tagjaival elnök Vetéssy Béla iparhatósági biztost és Varga Imre igazgatósági tagot nevezte ki.

A szavazás megejtése után elnök konstata, hogy 11 szavazat adatott be, melyek közül nyolc Horváth Imrere, három pedig Julow Viktorra esett. Így a pénztár számfejtőjévé 5 szavazattöbbséggel Horváth Imre választott meg.

Ezután még segélyezési és szabadságolási kérvényeket intézett el az igazgatóság. Az ülés fél 8 órakor ért véget.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz. a

— **A mentőegylet és a város.** A városi tanács igen közvetlen és meleg pártfogója a debreceni mentőegyletnek. Ennek ujjabban is bizonyítékát adta azzal, hogy értesítette a mentőegyletet, hogy a két teljesen felszerelt lovat ad részére. Ezt a két lovat mindennel ellátja, szerszámmal, takarmánnyal. A mentőegylet bizonynyára nagy elismeréssel veszi tudomásul a városi tanács tisztos eljárását. A hitelesség okáért azt jegyezzük meg, hogy ezen a tanácsülésen nem Kovács József polgármester elnökölt.

— **A sámsoni vasut uj megállója.** Török Gábor erdőmester előterjesztést tett a városi tanácshoz, hogy lépjen érintkezésbe a sámsoni vasut igazgatóságával, hogy az Alsójózsát és a Nagyerdőt keresztező utnál létesítsen feltételes megálló helyet. A városi tanács Török Gábor erdőmester előterjesztését a legközelebbi tanácsülésen tárgyalás alá veszi.

— **Uj rendőr őrsparancsnokok.** Végh Gyula rendőrfőkapitány uj őrsparancsnokokká kinevezte Horvát Gábor 17. számú rendőrt, továbbá Hajdu Kálmán 47. számú rendőrt. Az uj őrsparancsnokok már tegnap felöltöztek uj egyenruhájukba.

— **Villamerő az iparosoknak.** Nem kell megijedni, nem Debrecenben, hanem Nyiregyházán van ez, ahol nemcsak adókkal, illetékekkel s más ily jókkal becézik az iparosokat, hanem többek közt olcsó villamerővel is, (kilowattontint 12 fil.) Ebben a gyorsan fejlődő városban most villamerőre jéggyárat létesítettek s az ottani városi hatóság kurtán és szigoruan intézkedett, hogy ebből a jéggyárból a közönség pontosan megkapja a megrendelt jégszükségletét, nem úgy mint Debrecenben, ahol a kihordó kocsisok impertinenciája és leborralozása uralja az üzletet s ahol jeget leginkább télen lehet kapni, mert nyáron nincs kocsi. A jéggyár üzeme mellett a villamtelep olcsó ipari munkaerőt nyújt s erre az üzemére adókedvezményt élvez.

— **A nádudvar—ladányi utépitések.** Földes, Báránd, Püspökladány, Nádudvar és Berettyóújfalú községek együttes küldöttsége tisztelgett a kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttség arra kérte a minisztert, hogy az ott átvonuló országutakat az 1904 évi XIV. t.-c. rendelkezései szerint állami kezelésbe vegye át és építtesse ki. Kossuth Ferenoz intézkedett is e felől. Leirata tegnap érkezett le a megyéhez, amelyben kijelenti, hogy a küldöttség kívánságát ezuttal nem teljesítheti, mert a törvény világosan úgy rendelkezik, hogy állami kezelésbe csakis törvényhatósági utak vehetők át. A tisztelgő közegek utjai pedig nem azok. Végül utasította az alispáni hivatalt, hogy a kérelem tárgyát képező utak törvényhatósági utakká való át vételére a szükséges tárgyalásokat kezdje meg és ez esetben kilátásba helyezze a küldöttség kérésének a teljesítését.

— Debreceni vadászok öröme.

Lekerült a szegről a Lancaster, az akasztékos tarisznya, meg a többi vadászportéka. A zöldszegélyű, agancsgombos naffalinos loden ruhákat, a szikadt tarlón, zombékos berkeken, erdők árnyában szelölteti a nyári fuvalom. A fiatal vizslák a fürjezés nemes sportja körüli szolgálat teljesítésének már minden csinját binját ismerik s fűrgén ugrabugrálnak a vadászatra induló nimródok körül. A zombékok fiatal rucáit most szedik fegyveresőre. Az öreg gácsér most tanítja röplüni a fiatalokat, most legkönnyebb őket ledurantani és most legizletesebb a husuk is. A mai nappal már szabad a vadászat fogolyra, fácánokra és augusztus 15-én tul már a tapsifüleseket is fenyegeti a veszedelem.

— **A középeurópai közgazdasági társaság és a kamara.** A középeurópai közgazdasági társaság Magyarországi szervezete ma a saját helyisége üléstermében Wekerle Sándor elnökle alatt ülést tart. Az ülésen a debreceni kamarát Szávay Gyula képviseli.

— **A debreceni Tornaegylet vasárnapi országos labdarugó mérkőzése** iránt nagy érdeklődés nyilvánul. A debreceni csapat játékában feltűnő haladás mutatkozik s a Törekvés kipróbált csapata ellen szép és remélhetőleg sikeres küzdelmet fog kifejteni. — A D. T. E. csapata több jeles uj erővel felfrissítve, a következő összeállításban fog játszani: Kapuvédő Tihanyi, hátvédők Hering és Balogh, fedezetek Hidvégi, Markovics és Perczel, csatárok Fényes, Tolnai, Petz, Sváb és Móricz. A mérkőzésnél a rend fenntartására a rendezőség szigoruan ügyelni fog s ezuton is tudomására hozza a közönségnek, hogy a fedett tribünön való tartózkodásra csak is a számozott tribün jegy váltása jogosít, mig az állóhelyek kizárólag a tribünnel szemben fekvő oldalon lesznek. A mérkőzés pontban fél hat órakor kezdődik és kedvezőtlen időben is meg lesz tartva.

— Ne gyötörjék a regrutákat.

A közös hadügyminiszternek hej be jó szive van. Két rendeletet is kaptak tőle a magyarországi hadtest- és hadkiegészítő parancsnokságok. Az egyik azt hagyja meg, hogy az ujjoncokat a kánikula hónapjaiban csak hajnali négy órától hétig, délután pedig csak négytől hatig tanítsák be a katonai járomba. A másik rendelet még gyöngébb, szigoruan megparancsolja, hogy a regrutákkal a legemberségesebben bánjanak. Mert hát az utóbbi években sokan úgy megvoltak elégedve a katonaélettel, hogy egyszerűen a — halálba mäsiroztak be előle. Rendelet a gyötrelmek ellen van hát kettő is egyszerre. Volt már eddig is, mégis szaporodtak az öngyikosságok. Ebből csak az tűnik ki, hogy nem az a fő, hogy meglegyen az a miniszteriumi rendelet, hanem sokkal fontosabb, hogy meg is tartásák az őrmester, a kadét, a hadnagy urak, s általában mindazok, akiket illet. Akkor majd az öngyikosság is kevesebb lesz katonáéknál.

— **Vásár Debrecenben.** Néhány nap mulva nagy vásár lesz Debrecenben. Az augusztus havi Nagyboldogasszony napi vásárt tartják meg, amely 6-án, hétfőn kezdődik. A vásár beosztása a következő: Augusztus 6—7—8. hétfő, kedd, szerda: bőr, gyapju, méz, dió stb; továbbá toll, iparcikkek, gabona- és terményvásár. — Augusztus 9—10. csütörtök, péntek: juhvásár. — Augusztus 11—12. szombat, vasárnap: sertésvásár. — Augusztus 12—13. vasárnap, hétfő: lóvásár. Augusztus 13—14. hétfő, kedd: baromvásár. — A vásár iránt az érdeklődés igen nagy.

— **Debrecen és Breznóbánya.** A központi statisztikai hivatal minden nagyobb város piaci statisztikáját havonként összeállítja. A legújabb tehát június hóról, most tette közre kimutatását. Érdekes adatok vannak ebben. Például a hus ára tekintetében drága városok között harmadik helyen van Debrecen. Legdrágább Sopron és legolcsóbb Breznóbánya. — Egyforma mértékű az árszámitás Komárom, Miskolc, Nagyvárad, Középes, Kolozsvár, Gyulafehérvár és Hódmezővásárhely.

— **Ingyen föld az államnak.** Téglási vasuti bejáró ut céljaira körülbelül 725 négy szög öl területre van szüksége az államnak, E területet kisajátítás útján óhajtotta az állam beszerezni. A kisajátítandó rész azonban a gróf Dégenfeld Pál birtokába esik. Gróf Dégenfeld úgy oldotta meg a kisajátítás kérdését, hogy a földet ingyen, minden ellenszolgálat nélkül megajánlotta az államnak. E tervét tegnap jelentette be Hajdumegye közigazgatási bizottságának.

— **Trafikosok helyett automaták.** Említettük hogy a magyar dohánykísérők minap jártak Wekerle Sándor miniszterelnök és pénzügyminiszternél a vasárnapi munkaszünet kötelezővé tétele iránt. E célt kívánja lehetővé tenni az a beadvány, amelyet egy magyar vállalkozó nyújtott be a miniszternek s amelyben méltányos feltételek mellett, önműködő szivar és cigaretta elárúsító automatákat ajánl fel. Ily automaták Svédországban, Angliában, Dániában s másutt már forgalomban vannak és jó szolgálatokat tesznek a trafikosoknak vasárnaponként

— **Végzetes szerencsétlenség.** Végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap H.-Böszörmény. Egy oda való jó módú gazda ember, Miklós András revolverét tisztogatta s e közben a fegyver elsült. A golyó Miklós balkeze tenyerét keresztül furta. Az előhívott orvos azonnal kimosta s bekötözte a szerencsétlenül járt ember kezét. Ha amputálásra nem is lesz szükség, Miklós András bal keze örökre nyomorék s hasznavehetetlen marad.

— **A Bockó Sámuel órája.** Debrecen város volt rendőrőrkapitánya Bockó Sámuel, amikor Párisban járt, egy órát vett emlékül, amely nemcsak az idő mértékét, de az idő és csillagjárást is mutatta. Ez az óra Bockó Sámuel halálával fia örökébe jutott. Az órát ifj. Bockó Sámuel természetesen kegyelettel őrizte. Az óra azonban a napokban szőrín-lában elveszett. Az óra eltűnése gyanús és a jelek arra mutatnak, hogy tolvaj vitte el. — A rendőrség a feljelentés folytán kutatja a tolvajt.

— **Lopási kísérlet a Sporttéren.** Tegnap este, amíg a gyakorlatozó tornaegyesületi tagok a Sporttéren tartózkodtak, egy utcai suhanc belépődött a ruhárába, ahol ott lopni akart. De tettenérték és átadták a rendőrségnek.

— **Lelőtte az ujját.** Drágán fizette meg vigyázatlanágát tegnap este Szücs András cséplőgép munkás. A guti faraktár mellett dolgozott a cséplőgépnél. Mikor este a munkát beszüntették elővette kétesövű vadászfegyverét és azzal lövöldözni kezdett. A fegyver azonban nem sült el. Ezen bosszankodva a kakast kezdte piszkálni

és addig igazgatta míg a fegyver elsült. A golyó Szücs balkezebe furódott és jobb hüvelykujját teljesen összeroncsolta. Sérülésével a közkórházba ment, ahol sebeit bekötötték. Szücs további ápolás végett a kórházba maradt. Összeroncsolt ujját amputálni fogják.

— **Amerikai pénztár Debrecenben.** Benyáts Emil Piac utcai üzletében nagyon érdekes pénztári készülék van. Benyáts Emil ezt a pénztárt, amely méreteivel, szerkezetével és berendezésével felemul minden ily nemű pénztartót, Amerikából hozatta. Tul a tengeren mindenütt használják ezt a praktikus, ugyszólván az üzlet felszereléséhez tartozó eszközt, a mely feleslegessé teszi a pénztár kezelésére alkalmazott emberi erőt. Az új szerkezetű pénztár Magyarországon az első. A gépezet úgy van elhelyezve a pénztáron, hogy az maga számol, összead, kimutatja a könyvelés adatait sőt reklamot is nyom, de a mi a legfőbb, esalhatatlan. Az érdekes pénztári készüléket valószínűleg a többi debreceni kereskedők is rövidesen beszerezik.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Ferencz ev. ref. 21 éves, Makay Ferencz ev. ref. 21 éves, Tarjányi Ferenc ev. ref. 1 hónapos. Fülöp Károly róm. kath. 66 éves.

— **Vasutasok dijkuglizása.** A Debreceni M. A. V. altiszti kör vasárnap f. hó 5-én a kör helyiségében (pályaudvari tiszti lak) dijkuglizást rendez, melyre vendégek is szívesen láttatnak. Kezdeté délelőtt 10 órakor.

— **Kifosztott dohánytőz de.** Budapesti tudósítónk jelenti. Schwarzenberg Józsefné Andrássy-ut 79 szám alatt levő dohánytőzddéjébe ma éjjel betörték és onnan a bélyegkönyvön kívül 130 korona készpénzt vittek el. Megemlítésre méltó, hogy ez rövid időn belül hatodik ilyen betörés, a tettesek mindig dohánytőzsdéket fosztanak ki.

— **A lelőtt nagybögő.** Mulatságos vadász-história esett meg egy néppárti képviselővel a napokban. A képviselő a Magas Táttra környékén nyaral és kurta látásáról ismeretes. Vadászás közben az országuton egy nagy barna alaku szarvast látott, reáfogta a fegyvert és elsütötte. A fegyver talált, mert a valami iszonyuat böggött. Ismét reáfogta a fegyvert, ismét lőtt és talált, mire vékony visítás volt a felelet. Az „állat” azonban nyugodtan állt tovább. Harmadszor is reáfogta fegyverét és most recsegés hallatszott és az állat elvágódott az ut porában. Örömmel sietett a képviselő az zsákmányát megtekinteni és... a zsákmány egy összelövöldözött nagybögő volt. — Alig néhány pillanat múlva egy cigány jelentkezett, aki böggőjét kereste. A cigány azután elmondta, hogy előtte való nap egy közeli községben bucsu volt, ahol egy kicsit sokat találtak inni és a buzgóság elnyomta őket a kocsin és míg ők aludtak, a nagybögő megszökött. — A legkülönösebb a dologban, hogy szóról-szóra igaz.

— **Gyermeki sziv.** Zomborból írják: Borovanszky Sándorkát, — a kinek atyja egy pár év előtt elhalt, édesanyja pedig Veszprémbe el szerény viszonyok között. — édesanyja, hogy a nyomortól megmentse, a zombori miaszszonyunkról nevezett nénék által vezetett árvaházba vétette fel. A kis Sanyika, hogy a már rég nem látott édes mamáját megláthassa, gondolt egy nagyot és merészet

— és az árvaházból meztláb, ing és egy kis rövid nadrágban szalma kalappal megugrott a Zomborból megindult Veszprémbe az édes mamához. Azonban 3 napi bolyongás után Veszprém helyett a gombosi határba vetődött, ahol a csendőrség megtalálta és a községhezához vezette. Így történt, hogy a kis Sanyika veszprémi utjából nem lett semmi és hogy Veszprém helyett Kulára, Borovanszky Gyula nagybácsi házához került, aki Gombosról magavitte el a kis uttévészett Belki Andrást.

x **Pénz. szivar és cigaretta tárczák, női kézitáskák. uti készletek és kellékek Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt szerezhető be a legjobban.**

A „Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

x **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

Pálmay I-kát kifütyölték.

Azért, mert magyarul nem énekelt.

Duzzog a primadonna!

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 3.

Nagy botrány játszódott le tegnap este az osztrák főváros Parisiana nevű mulatójában. A botránynak alkalmasint még következményei is lesznek.

„Der Befähigungsnachweis” című bohózat került színre. A darabról nem sok jót mondanak a lapok; egyedüli érdekessége az volt, hogy Pálmay Ilka lépett föl benne, még pedig olyképpen, hogy vagy tizszer átöltözködött.

Minden átöltözködés után más és más nyelven énekelt. Először németül, azután franciául, majd angolul, olaszul, spanyolul stb. nótázott.

Egyszerre csak mint huszárhadnagy került ki a színpadra.

— Éljen! Éljen! — tüntettek mellette a magyarok, akik a mulatóban voltak.

A primadonna pukkedlizett, aztán elkezdett — táncolni. A magyarok türelemmel vártak, abban a reményben, hogy majd később magyarul is fog énekelni. De a fess huszárhadnagy nem énekel, magyarul.

— Magyar nótát kérünk! — kiáltotta egy erős hang.

Pálmay megrázta szőke fejecskéjét hogy a világ minden kincséért sem hajlandó magyarul énekelni. Taljánul. németül, spanyolul, angolul igen, de magyarul nem.

Erre a magyarok fütyülni és abucgolni kezdtek.

— Szégyelje magát — lármáztak — elfelejtette, hogy magyar?

A primadonna a kulisszák mögé szaladt és heves sirásra fakadt.

— Ezt érdemeltem én? — zokogta — aki édes magyar hazámnak annyi hirt és dicsőséget szereztem.

Később azonban meggondolta magát és a következő jelenetben néhány magyar szót mondott. De magyarul nem énekelt.

A bécsi magyarok között nagy a felháborodás a makacs primadonna ellen.

Wekerle és Andrássy itthon.

Az ischli kihallgatás eredménye.

— Távirati tudósítás —

Budapest, augusztus 3.

Wekerle Sándor miniszterelnök és Andrássy Gyula gróf külügyminis-ter ma Budapestre érkeztek. Az ischli kihallgatásnak semmi különösebb eredménye nem volt.

Az uralkodó elfogadta Andrássy Gyula grófnak a magyar alkotmány alapjainak megerősítésére vonatkozó előterjesztéseit. Ezzel tisztázódtak a közjogi kérdések Ausztriával szemben. Megállapították ezenkívül a kiegyezési tárgyalások haláridejét. E megállapodások szerint a tárgyalások szeptember hó elsején veszik kezdetüket.

Wekerle Sándor emiatt nem hagyja el Budapestet, hanem erre az időpontra a tárgyalásokat mindenben előkészíti.

Az a terve Wekerlének, hogy a kiegyezési kérdések a magyar és az osztrák kormány között még szeptember havában letárgyaltassanak és így a tárgyalások eredménye már az október elején kezdetét veendő ülészek elé legyenek terjeszthetők.

A miniszterek különben igen jókedvvel jöttek haza és meglegedetten nyilatkoztak az ischli fogadtatásról.

TAVIRATOK.

Ujabb zavargások Boszniába.

Budapest, aug. 3. Boszniába ma újabb zavargások voltak. A hangulat egyre elkeseredettebb. A belgrádi lapok és irányadó körök nagyon elítélik a zavargásokat és a történekeért az osztrák kormányt okolják, mert a szerb—magyar vámháboru előidézésében is az osztrákok szították a tüzet, Ujabb tudósítások Boszniából nem érkeznek, mert a táviró hivatal nem kézbesíti azokat.

Nagy tüzek a fővárosban.

Budapest, aug. 3. Budapestben ma két tűz eset volt. Délután 3 óra-kor a Hecht féle bankház gyuladt ki és óriási mennyiségű értékpapir hamvadt el. — Este kilenc órakor pedig a Sternberg féle hangszergyárban ütött ki a veszedelem. A tűzoltók óriási készenléttel vonultak ki. Tűz még éjfélkor is tart.

A kivándorlás szabályozása.

Fiume, aug. 3. A sok tárgyalások, amelyek Liverpoolban és Berlinben Kuranda az Adria igazgatója és Pilisch a Hamburg amerikai vonul képviselő között az utóbbi helyzetekben folytak s a melyeknek az volt a célja, hogy a magyarországi kirándulás eszközésére egy új hajós társaság alapításának részleteit megvitassák, teljes eredményel végződtek.

Villámcsapás a templomba.

Trencsén, aug. 3. Precsin-Lehotán egy istentisztelet után nagy zivatar támadt és a hívők egy része a kápolnában, más része egy közeli sátorban keresett menedéket. A villám a sátor mellett leütött, amitől négy ember súlyosan megsebesült és a többiek elbódultak.

Tűz a kiállításon.

Milano, aug. 3. Tegnap délután a kiállítás területén az ankosztályban és az olasz díszítő művészet pavillonjában tűz ütött. A tűzoltóknak sikerült a tüzet elfojtani.

Ujabb lázadás Oroszországban.

Kronstadt, aug. 3. A lázadás szerda este tört ki. 2400 matróz lázadt föl, megölték 6 tisztet, megsebesítettek 9-et, azután hatalmukba kerítették az erősségekben levő aszenalist Adlersterg tábornok Kronstadt parancsnoka intenzív tüzelést rendelt el a lázadók ellen, míg ezek végül kitűzték a fehér lobogót és megadták magukat, kevéssel ezután egy újabb zendülés tört ki, melynek lefolyásáról még nem tudnak semmit. A lázadók zászlókat hordanak körül e felirással: Földet és szabadságot!

Az emberharapás áldozata.

Egy 48-as honvéd tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 3.

Az aradi izraelita kórházban ez év február hatodikán súlyos sérülések miatt meghalt egy kilencvenhét éves ember, aki a szabadságharcban karddal szolgálta hazáját. Az agghonvéd nem természetes halállal mult ki, hanem emberi harapás okozta sebek okozták a kimulását.

Glück Adolf aradi magánzó volt az aggastyán, aki nagyon is élemedet dacára erős szervezetű, egészséges ember volt és élete legutolsó napjáig megőrizte szellemi képességét.

A szokatlan, tragikus végű eset részletei a következők:

Glück Adolf egy házban lakott a Darányi-János utcában Andrássy Imre hetven éves asztalossal. A két öreg jó egyetértésben élt együtt, csak a mult év decemberében különböztek össze. Ekkor Andrássy kiköltözött a házból, néhány butordarabot azonban otthagytott lakásán, melynek kulcsát Andrássy felesége Glücknek adta át megőrzés végett.

Néhány nap mulva az asztalos elment a kulcsért Glück Adolfhoz, aki azt mondta, hogy kezében van a kulcs, de mindaddig nem adja vissza, amíg Andrássy meg nem fizeti neki három korona tartozását.

Egyik szó a másikat követte, majd tettelegességre kerül a sor a két öreg között s a dulakodás közben Andrássy megharapta az öreg honvéd kezét olyan erősen, hogy az öreg a földre ejtette a kulcsot.

Glück eleinte nem törődött a sebbel, de harmadnapra annyira megdagadt a keze, hogy ágyba dőlt. Beszállították a zsidókórházba, ahol párnappal mulva vérmergezésben iszonyu kínok között meghalt.

A család feljelentése folytán az ügyészség elrendelte a honvéd holttesté-

nek felboncolását. A boncolás alkalmával az orvosok konstátálták, hogy a halált a harapás okozta, mivel annak következtében vérmergezés állott be.

Az aradi törvényszék Andrássy Imre asztalos ellen tegnapra tüzte ki a főtárgyalást. A tárgyalásra azonban a vádlott nem jelent meg s így a vádhatóság képviselőjének indítványára, a törvényszék Andrássy elővezetését rendelte el s a főtárgyalást elnapolta.

Törvénykezés.

Akinek Fejérváry a kuntschaftja.

Konta József bőségesen megszolgált Pelcz Lipót fűszer és csemegekereskedőnek a havi 200 korona fizetést és az 5 százalékos ügynöki jutalékot, amely neki az általa hozott vevőknek minden rendelése után kijárt. Szép vevőkört szerzett, így több ismert nevű ember között gróf Apponyi Albert, báró Fejérváry Géza is általa fedezették vonatkozó szükségleteiket. Pelcz egyrésztől örvendezett Konta ügyeskedésének, de másrészt fájalta, hogy 5 százalékos jutalékot kell Kontának juttatni. Gondolt egyet s mert Kontának szokása volt egy és más apróságot, teát, konyakot, kaviárt hazavinni, felszólította két segédjét, hogy a legközelebbi alkalommal hívassák meg magukat Kontához tea estélyre. A két segéd meg is hívatta magát s e szivesség megkönnyítésére és gazdájuk tudtával maguk vitték el este a jóféle csemege holmit, teát, kétszersültet stb. Az estély fényes hangulatban folyt, amikor az ajtón kopogás hallatszik s a gazda lép be. Elcsodálkozott látszólag, hogy ilyen pompás este került az üzletéből, de aztán rögtön nagy hidegen kérdőre vonta Kontát a lopott árukért, aki kényszerhelyzetében ráállott nagyobb baj kikerülése céljából a rögtön elbocsátására. Később megbánta a hirtelen elhatározását nem hagyta nyugton Pelczet, aki végre is feljelentette az állítólagos lopásért, de a bíróság felmentő határozatot hozott. Most Konta perelt rágalmasz címén, de Schmidt járásbíró dr. Tallián István védelme után Pelczet is felmentette.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1906. aug. 3.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru 5—10 olcsóbb, határidők lanyhák.

1906. októberi buza	7 35.—36
1907. áprilisi buza	7 65.—66
októberi roza	6 17.—18
1906. áprilisi roza	6 41.—42
októberi zab	6 37.—38
áprilisi zab	6 55.—56
1907. májusi tengari	5 38.—39
1906. júliusi	—
1906. aug.	6 25.—26
szeptemberi	6 35.—36
1906. augusztusi repesz	16 10.—15

REGENY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— Regényes történet. —

9 Irta: Rákosi Viktor.

Csajenkó leugrott a szánról, s egyenesen a tűzökhöz sietett. Ráismerhetett a két nagy fekete köről, melyet reggel sajtókezüleg hengerített oda. Az első amit meglátott, csakugyan az amulett börtökja volt, pont azon a helyen, ahol mosdott. Örömjongva kapta fel a közvitéz, megcsókolta, felnézett az égre, keresztet ve-

tett magára, s a kincset kebelébe rejté. Aztán körülnézett. A tűz mellett egy gazdagon öltözködött töröknő feküdt, megdermedt karjaival egy kis gyereket tartva a kihűlt parázs fölé, mintha azon akarna melengedni.

— Szegények itt fagytak meg. Egy-más mellé fektetem őket.

A mint a gyereket kivette az asszony merev kezéből, az megmozdult.

— Szent Isten, a gyerek él, nem is csodálom. — szólt a görögnek, — aki megint nem mert tovább menni, s a kiáltásra kíváncsian közeledett, hisz pompásan be van panyókálva s a tűz se régen alhatott ki.

Kibontotta az arcát.

— De szép a szentem, s milyen meleg.

Karjai közé vette, s térdelő helyzetéből felemelkedett.

— Csajenkó, Csajenkó mormogott magában a fiu, — téged az Isten hozott ide vissza, hogy e kis pogány életet megmentsd. Neked a kazáni szűz Mária mutatta az utat, . . . amiért megtaláltad az amuletted, különben is jó cselekedettel tartozol az Urnak.

Ujra jól be pólyálta a gyereket s felült vele a szánra a kereskedő mellé.

— És most előre görög.

Ezzel letette a lábához a gyereket s megragadta a gyeplőt.

— Még pedig Kadikőj felé görög. Ha nem tetszik itt is maradhat, de a lovaidd nélkül.

Persze erre a felszólításra tetszett a görögnek s villámgyorsan megindultak visszafelé.

A gyermek nyöszörgött. Csajenkó újra karjai közé vette, s háttal fordult a lovakhoz, hogy a hideg széláramlat ne érje a kis porontyot. Majd elővette a megmaradt sült krumpliját, óvatosan kis lyukakat csinált a kendők közt a gyerek szájához s próbált beletömni egy kis burgonyát. A gyerek kiköpte s vinnyogott.

Csajenkó felsóhajtott.

— Furcsa szerzet ez a török. Még utóbb kiszül, hogy a prófétájuk a krumplievést is megtiltotta nekik.

Aztán mást gondolt.

— Bizonyosan sokkal előkelőbb, semhogy megenné a krumplit. Talán valami basának a gyereke? Ki kellett volna az anyját kutatni, talán valami írást találtam volna nála.

Mikor már csak a kis erdő választotta el az ezredtől, leszállt kis terhével, a puskát szíjján a nyakába akasztotta, s megindult a tábor felé.

MÁSODIK FEJEZET.

Mit mondott az ezred?

Az ezred még azon a helyen tanyázott. Parancsuk volt, hogy újabb rendeltig ne is nyomuljanak előre. Gurko tábornok tisztogatta előttük lovassággal az utat, s a tisztogatás az irgalmatlan hidegben egy kicsit lassan ment.

— No, Csajenkó, — szólt a káplár a század tüzei közé lépő legényhez, — hoztál szalonnát?

— Szalonnát nem, de hoztam húst.

— Miféle húst? Csak nem birkát megint?

— Nem, káplár ur, eleven húst hoztam. Gyereket.

— Gyereket.

— Azt én.

A legények összecsendültek Csajenkó

a borjúból a tűz mellett egy kis falat épített, óvatosan kibontotta a nagy kendőből a gyereket, köpenyegét terítette alá s letette a védett helyre. A fiuk a tűz tulsó oldalán, szembe legugoltak s mikor a tiszta arcot, nagy fekete szemeket, a homlokba csüngő holló fekete haját megpillantották, hangos kifejezést adtak tetszésüknek.

— Jaj de szép.

— Micsoda szempár!

— Vajjon fiu-e vagy leány?

— Hopyan hívnak kicsikém?

— Ehes vagy e?

Folytatjuk.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen újdonságainkból mintát, fekete, fehér vagy színesekben kor. 1.15-től K 18-ig méterenként.

Különlegesség: Selymek társaságokban, menyasszonyi, bál és utcai öltözékekben, blousoknak és beléseknek stb.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájc.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Villamos Színház

a szénapiacson megnyílt.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Augusztus 4. és 5-én:

1. Kiváncsi házmesterné a kuleslyukon át.
2. Tornázó elefánt.
3. Kutya és a pipa.
4. Halászat akadálylal.
5. Bűvös czilinder-kalap.
6. Szerenád a holdban.
7. Az ártatlan.
8. Egy liter tej 10 fillér.
9. Mózes élete.
10. Műsoron kívül.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.

Kezdeté este 7 órától 11-ig, óránként.

Még mindig!

Nagy választék hosszú és rövid száru selyem, czérna és glacé keztyükben.

Sérvkötők, Haskötők,

Hátgyenesítők, mülábak, műkezek, műfüzők mérték szerinti készítését és szakszerű javítása elvállaltatik.

Mentőszekrények!

Cséplőgépek és gyárüzemekhez miniszteri rendelet szerint

Schön Sándor

keztü-, kötszer- és orvosi műszer-tára
Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház

3-1906. Bir. sz.

Hirdetmény.

A derecskei kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1906. évi július hó 15-én 2151. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Sáránd községre vonatkozólag az 1886. XXIX. 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk-ek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891. XVI. t.-cz. 9. § a értelmében az első sorban az azonosítás 1906. évi október hó 2-án és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyző-könyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kísésközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1889. XXIX. t.-cz. 15-18 §-ai és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztésére kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Halmi Fülöp
betétszerkesztő.

Dr. Kádár Jenő.

Kitünő minőségű
pergelt

KÁVÉ

mely izre, aromára és
zamatra felülmulhatlan.

Naponta friss pörkölés.

Kapható

Félegyházy János

motorüzemű kávé pörköldéjében
Piacz- és Miklós-u. sarok.

Találkozunk a Kölcsey kávéházban.

Csapó-utoza 52. sz.

Kellemes nyárikert.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbeléget csatolni.

Gazdák figyelmébe! Sonnenberg M. D. Utóda Vass J. zsák-, ponyva-, vászon-, pokrócz- és zsinagárak raktára, ponyva- és zsák kölcsön-intézet Debreczen, Széchenyi-utca 6.

Eladó karikahajós varrógépek. Sesta kert. Tóth István telep.

Közép iskolát végzett jó családból való fiu tanulóknak felvétetik Pongrácz Géza papírüzletében.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főté közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kapitákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Eladó gerébtokos, felül világító kétszárnyu ajtó és egy szecsakavágó, Kar u. 17.

Kisasszony fölvetetik kiszolgáláshoz és előnyomdához Krausz Gyula kézimunka és rövidáru üzletében Kossuth-utca 15. Ugyanott tanuló fölvetetik.

Teavaj naponta érkezik kilója 1 frt 40 kr. 1/4 kilós csomag 35 kr. Kertész Miklós fűszer és csemege üzletében Csapó-u.

Úveg tanonc fölvetetik Blattner József nál Csapó-u. 1. szám.

Koszt elhordásra keresek egy asszonyt vagy leányt. Czim a kiadóban.

Jó karban lévő iroda berendezést és használt írógépet megvételre keresek. Czim a kiadóban.

Üzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Kopirprés igen jókarban olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Rugyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megóvás végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Egy gyermektelen házaspár házmesternek kerestetik. Czim a kiadóban.

1 frt 60 kr. 1000 drb levélboríték czégnomással Hoffmann és Kronovitznál Piacz-utca 49.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hiteltre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törleszté.re.

Nincs többé köszvény!

Ha makacs csúz, reuma és mindenféle külső fájdalomtól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg **hires**

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

Arany-egyszarvu gyógyszerész.

Nincs többé csúz!

Kamatozó

házi persely-betétek.

Azon czél elérésére, hogy egész kis összegek is gyümölcsözöleg elhelyezhetők legyenek, igen csinos kiállítású

házi takarékperselyeket

rendeztünk be, melyet **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére.

E szabadalmazott perselyek használata világszerte rohamosan terjedt el és nagy kedveltségnek örvend.

Alföldi Takarékpénztár
Debreczenben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Mouseline.

Blous Zephirek.

Himzett vászon ruhák.

Mosó selymek.

Székely szövetek

férfi ruhára

óriási raktár!

2199—1906. tksz.

Hirdetmény.

Monostorpályi községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX. az 1879. XXXVIII. és az 1881. XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján, — ideértve §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. cikk 7. § a és az 1891. XVI. t. cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886. XXIX. t. cikk 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. cikk 15. § a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1907. évi február hó 10. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi február hó 10. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi február hó 10. napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik. A derecskei kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1906. július hó 25.

Nagy, kir. albiró.

Tenyésztójas

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.